

Tárgytematika / Course Description

A magyarországi etnikumok kulturális helyzete és kihívásai

AKLM_BHTM024

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a Magyarországon élő nemzeti kisebbségek (németek, románok, szlovákok, szerbek, horvátok, szlovének, ruszinok, stb.) és etnikai csoportok kultúrájának sajátos vonásait, a hazai kulturális életben betöltött szerepüket, valamint képet kapjanak a kisebbségek oktatási kérdéseiről, iskolarendszerükről, illetve az iskolarendszerben való előrehaladásukról. Az elsajátított ismeretek által a hallgatók képessé válnak a különböző társadalmi és kisebbségi csoportok, illetve intézmények közötti szakszerű mediálásra, szervezetépítésre és fejlesztésre, valamint a kisebbségi esélyegyenlőségi, érdekartikulációs, érdekérvényesítési és érdekvédelmi folyamatok felépítésére.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- Magyar etnográfiai csoportok, néprajzi tájak
- Szűkebb régiókhöz tartozó néprajzi tájak és kultúrájuk (Szigetköz, Rábaköz, Hanság, Sokoróalja)
- Nemzetiségek és etnikumok a mai Magyarországon: őshonos és bevándorló csoportok
- A néprajz- és folklórismeret felhasználásának lehetőségei a kulturális mediátori munkában
- A kisebbségek életmódja és életkörülményei
- A nemzeti kisebbségek és etnikai csoportok kultúrájának értékei: néptánc, népzene, képzőművészet, irodalom, stb
- A különböző kisebbségek kulturális fogyasztásának jellemzői, a tömegkultúrához, a népszerű és a magas kultúrához fűződő viszonyuk
- Állam, nemzet, nemzetállam és szuverenitás. Nemzeti és etnikai kisebbségek, mint államalkotó tényezők
- A többség és a kisebbség relációja, a többségi társadalom és a kisebbségek
- Kisebbségek társadalmi és oktatási egyenlőtlenségei. A nemzetiségek és etnikai csoportok oktatására vonatkozó jogi szabályozás és gyakorlat

- Módszertani lehetőségek a kulturális különbözőség előnyé váltására

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: aktív részvétel az előadásokon (50%).

Évközi jegy feltétele: a hallgatók önálló munkával, mutassanak be a tantárgy területéről egy-egy kisebb témát. Az írásbeli dolgozat terjedelme: 8-10 oldal. A téma szabadon választható.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Andrásfalvy Bertalan: Néprajzi alapismeretek. Néptáncosok Kiskönyvtára. Budapest, é. n.
- Babusik Ferenc (szerk.): A romák esélyei Magyarországon. Kávé-Kiadó – Delphoi Consulting, Budapest, 2002.
- Fóti János – Kulcsár Rózsa – Mászáros Árpád: A nemzetiségek életkörülményei. KSH, Budapest, 1995.
- Gereben Ferenc: Identitás, kultúra, kisebbség. Osiris, Budapest, 1999.
- Győri Szabó Róbert: Kisebbségpolitikai rendszerváltás Magyarországon. Osiris, Budapest, 1998.
- Kemény István – Janky Béla – Lengyel Gabriella: A magyarországi cigányság. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004
- Kósa László-Filep Antal: A magyar nép táji-történeti tagolódása. Budapest, 1983.
- Mészáros Árpád – Fóti János: Nemzetiségek, etnikai csoportok a XX. századi Magyarországon. Régió, 1995/3. sz. 3-33. p.
- Tátrai Zsuzsanna - Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások. Budapest, 1997.
- Timaffy László: Rábaköz és a Hanság. Győr, 1991.

Oktató: Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna (PhD)

etnográfus, egyetemi docens

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL